

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 7-50 Din za inozemstvo 18-...

Oglasi po tarifi.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1. Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravištvo:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 35.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošti, čekov. zavodu št. 11 842.

Ljubljana, 19. maja.

Zaključna seja genovske konference

SPLOŠNI MIROVNI PAKT ODOBREN.

V noči od 12. na 13. novembra 1920, ob 1. uri 35 minut, je bila v vili Spinola v Santa Margherita Ligure pri Rapallu podpisana usodna rapalska pogodba. Včeraj se je, poldrugo leto po podpisu, dosegel novi, še neratificirani sporazum med nami in Italijo o ravno tej pogodbi, in še to s posredovanjem velikega prijatelja Italije, Lloyda Georgea.

Poglejmo nekoliko v zgodovino obeh dogodkov.

Naši delegati so šli v Rapallo leta 1920, vezanih rok. Najboljši, najbragocenejši dogodki so bili zamujeni, Wilson odzgan, antantino posredovanje prepoznano, italijanski nacionalizem zmagoval v Parizu in zmagoval proti komunizmu, ter do skrajnosti nepopustljiv proti Giolittiju. Doma preteče radičevstvo, razkroj duhov, slabotnost državne zavesti pri državljanih Jugoslavije. Koroški plebsciti izgubljeni...

V Italiji je bila stvar bistveno drugačna.

Peti Giolittijev kabinet sicer ni imel ugodnega parlamentarnega položaja, ker je hotel doseči konkretne reforme in obnovitvene uspehe vkljub srditim napadom z leve in desne. Zlasti so nacionalisti radi jadranskega vprašanja naskočili Giolittijevemu znanega ministra Sforzo, ki si je že takrat zaslugaril vsa angleško pomoč za italijansko stališče, — zmerno v primeri z zahtevami d'Annunzija, toda praktično imperijalistično italijansko stališče. Po sestankih v Lucernu (z Millerandom) in Aix-le-Bains (z Lloyd Georgeom) je zato forsiral Santo Margherita, kakor dela mož, ki ima vse ase v rokah, in vsa Evropa je bila z njim težava, ki so jih delali italijanski nacionalisti Sforzi, so njega je še silele k nageljšemu postopanju, zlasti, ker so bile odstranjene vse druge zunanje politične ovire in zelo oslabljena Jugoslavija ni mogla vzdržati sama ogromnega zunanje- in notranje-političnega pritiska.

Ker pa je Sforza v rapalski pogodbi, odnosno v aneksu k njej priznal jugoslovansko zahtevo po baroški luki, je padel. Z rapalsko pogodbo so bili nezadovoljni i senat i nacionalisti i armada. D'Annunzio je zasedel Reko. Sforza ga sicer še odpravi. Toda njegova politika seže le do baroške luke, — do nedoločene meje med njo in Reko.

Pred svojo demisijo in demisijo petega kabineta Giolittijevoga je Sforza še v svojem velikem političnem govoru povedal, da je storil največ, kar se je dalo za Italijo doseči praktično in s soglašanjem Evropa. Z njegovim konceptom Rapalla je jadransko vprašanje rešeno definitivno in v italijanskem smislu.

Laški nacionalizem ni verjel. Hotel je raztegniti rapalski uspeh, zasigurati si Reko tako kakor Trst ali Trident, hotel je popolnoma zvezati Jugoslavijo roke in ji zamašiti popolnoma vsak, tudi najozji lastni pristop k morju, pristop, ki bi imel četudi le najmanjšo zvezo z našim posavskim železniškim sistemom. Jugoslavija naj bi bila izrinjena iz srednje Evrope in od morja, ter plen italijanskega obkroženja, plen njene zavojevalne gospodarske politike proti iztoku. Della Torretta, naslednik Sforze, je poskušal z obkroženjem, z razbijem Male antante, s propagando na znotraj, s padcem Zanelle.

Bilo je zaman. Rapallo je bil za nas minimum, ki smo ga dobili, in že dejstvo, da smo se ta minimum morali braniti, kaže, kako daleč smo zabredli vsled napak v prvih dveh letih svojega državnega življenja. Toda naša obramba je bila dobra. Za to o cenno so sicer Italijani ostali v tretji dalmatinski coni, Zanella je moral priti v Ljubljano, — toda Genova je pokazala, da je Mala antanta na poti, da postane veselja, volitve, kraljeva ženitev, ameriško posojilo, daljša doba sedanje vlade in drugi takšni znaki pa so pokazali tudi na zunaj, da pri nas ne bo poloma, ki so ga pričakovali ljudje, ki mislijo, da je boljševiski razkroj močnejši od velike narodne ilije naše.

Tako pomeni sedanji sporazum, da se je Factov giolittijanski kabinet po izkunjah Torrette vrnil k Sforzovi taktiki. Genovski sporazum je izvršilna naredba k rapalski pogodbi in opisuje predvsem nejasno Sforzovo obvezo glede Baroša. Značilno je, da današnji italijanski tisk še molči o doseženem sporazumu, ker se je bil preveč angažiral z zahtevami po Barošu. Baroš pripada definitivno nam in tretja cona Dalmacije bo kmalu svobodna. Reka urejena s sodelovanjem paritetne

Genova, 19. maja. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila tretja in obenem zaključna seja genovske konference. Otvoril jo je ob 10. dopoldne italijanski ministriški predsednik De Facta. Na dnevnem redu so bile nastopne točke: 1.) odobrenje poročila o sklepih tretje (gospodarske) komisije; 2.) odobrenje poročila o sklepih politične komisije; 3.) odobrenje poročila o sklepih komisije za proučevanje mandatov; 4.) odobrenje načrta glede sanitetne komisije v Varšavi; 5.) odobrenje sklepov, ki se tičejo delovanja Rdečega križa.

Takoj po odobrenju zapisnika druge plenarne seje je povzel besedo predsednik gospodarske komisije Colrat, ki je v daljšem govoru naglašal, da je vzrok slabim evropskim gospodarskim razmeram nesoznamna produkcija, ki se je po vojni razvila večinoma v nadprodukcijo. Drugi vzrok je obupno gospodarsko stanje Rusije, s katerim se je komisija veliko pečala. Komisija je smatrala dalje za enega najvažnejših problemov gospodarske obnove tudi vprašanje srovin, katerih razdelitev se mora v bodoče pametno in srotreno reorganizirati. Glede tega vprašanja je izdelala komisija podrobne predloge. Med najvažnejša vprašanja obnova spada tudi vprašanje vzpostavitve izmenjavanja blaga med evropskimi državami. Nad trgovino bo vsekakor treba postaviti nadzorstvo.

Za Colratom je govoril nemški zunanji minister dr. Rathenau, ki je poudarjal, da napačen optimizem glede uspehov konference sicer ni na mestu, da pa bodo šele poznejša leta dokazala važen pomen te konference. Predvsem da je treba vpoštovati pri obnovi Evrope štiri splošna načela:

- 1.) Skupna vsota dolgov posameznih držav ne sme biti večja od produktivnih sposobnosti prizadetih držav.
2.) Nobena država-upnica ne sme državi-dolžnici delati zaprek pri plačevanju dolgov.
3.) Treba je vzpostaviti v Evropi med posameznimi državami resnično zaupanje, ki se pa ne da doseči s silo.
4.) Ni dovolj, da se sklepajo pogodbe samo med posameznimi državami, ampak treba je skupnega, zadovoljivega in poštenega delovanja vse Evrope za obnovo.

Koncem svojega govora se je dr. Rathenau zahvalil Italiji, ki je gostoljubno omogočila to važno konferenco na svoji zemlji.

Oiherin je imel nato kratek govor, v katerem je najprej energično protestiral proti temu, da ruska delegacija ni bila zastopana v podkomisiji za delo, in je nato zahteval, da se vstavi v člen 6, ki govori o delu, neki pridržki, ki bodo predvideli skupno sodelovanje z delavci.

Posvefovanja Poljske o pristopu k Mali antanti

SESTANEK POLJSKIH DRŽAVNIKOV IN DIPLOMATOV NA DUNAJU.

Varšava, 19. maja. (Izv.) Poljski zunanji minister Skirmunt je danes odpotoval iz Geneve in se bo v terek na Dunaju sestal s poljskimi poslaniki v Bukarešti, Beogradu, Budimpešti in Pragi k razpravljanju o aktualnih zunanje-političnih vprašanjih.

Praga, 19. maja. (Izv.) Brnske «Lidove Noviny» poročajo, da hoče poljski minister Skirmunt vporabiti svoje kratko bivanje na Dunaju za to, da končoveljavno reši vprašanje pristopa Poljske

Rusija ratificirala pogodbo z Nemčijo

Moskva, 19. maja. (Izv.) Sovjetska vlada je na svoji včerajšnji seji soglasno odobrila pogodbo, sklenjeno 16. aprila v Rapallu med rusko in nemško delegacijo.

italijansko - jugoslovanske komisije in vrnjena prometu, ki smo ga tudi mi potrebni. V kolikor moremo presojati ta aranžma po dosedanjih vesteh, pomeni sicer stvarno le oni v Rapallu že itak doseženi minimum, po dogodkih zadnjega poldruega leta pa vseeno znaten taktičen in političen uspeh, tem večji, ker mu mora slediti za petami gospodarsko honoriranje. Genovski izvršilni dogovor k rapalski pogodbi je nov korak k odstranjenju ne-

Ker se noben govornik ni več javil k besedi glede poročila gospodarske komisije, je izjavil De Facta, da je smatrali poročilo za sprejeto. Schanzer je nato prečital poročilo politične komisije in sklepe te komisije, nakar je De Facta zastopnike vsake posamezne države posebej vprašal, ali pristanejo na garancijsko pogodbo. Lloyd George je za Anglijo vprašanje potrdil, v imenu dominionov pa je najvil nekatere pridržke. Barhou je obljubil predlagati svoji vladi sprejetje pogodbe, isto je obljubil vodja belgijske delegacije. Italija in Japonska sta pristali na pogodbo brez pridržkov.

Nato so se izjavile tudi države-vabljenke po abecednem redu. Nekatere države so ustavljale pridržke, tako Poljska, ki je hotela uveljaviti ugotovitev, da garancijsko pogodbo ne prejudicira določb zapisniku pogodbe v Rigi. Švicarski zvezni predsednik Motta je dal duška svojemu veselju, da more brez pridržkov pristati na to pogodbo, ki pomeni začetek resničnega miru. Nemčije niso povprašali, ali pristane na pogodbo ali ne. Ker se koncem glasovanja nihče ni več javil k besedi, je izjavil De Facta, da so sklepi politične komisije sprejeti.

Ko so bila sprejete še tudi vse ostale točke dnevnega reda, je imel predsednik De Facta sklepni govor, v katerem se je najprej v imenu Italije zahvalil za spoštovanje, katero so Italiji s svojim posetom izkazale delegacije vseh evropskih držav. Izrazil je svoje veselje nad dejstvom, da je položila konferenca temeljni finančni konsolidaciji Evrope s sprejetjem sklepov gospodarske komisije. Žal, da v kratkem času svojega trajanja konferenca ni mogla rešiti tudi svojega največjega problema: povratka Rusije v krog evropskega gospodarskega življenja, toda konferenca upravičeno upanje v uspeh tozadevnega truda v bodočnosti. Pozdravil je predvsem dejstvo, da so si države, ki so se še včeraj bojevale med seboj, na tej konferenci prvič podale roke k skupnemu mirnemu delovanju za skupno blagostanje. S sprejetjem garancijske pogodbe je naznanila genovska konferenca svetu dobro miru in sprave. Končno je govornik v imenu svojega kralja, vlade in naroda srčno pozdravil zbrane narode in zaključil sejo in z njo konferenco.

LLOYD GEORGE OV ODHOD.

Genova, 19. maja. (Izv.) Lloyd George se je danes popoldne odpeljal z ostalimi člani angleške delegacije iz Geneve. Pred svojim odhodom je položil na spomenik Garibaldija bronast štít, na Mazzinijev spomenik pa venec evetlice.

London, 19. maja. (Izv.) Lloyd George bo poročal o uspehih genovske konference v spodnji zbornici v četrtek.

k Mali antanti. Povabil je za čas svojega bivanja na Dunaju poljske poslanike iz Bukarešte, Beograda, Prage in Budimpešte. Skirmunt je v Genovi prišel do prepričanja, da skupno postopanje z Malo antanto najbolje štiti poljske interese, vsled česar je sklenil storiti vse, da postane Poljska prava članica Male antante.

Dunaj, 19. maja. (Izv.) Rumunski ministriški predsednik Bratianu se bo na povratku iz Geneve v Bukarešto mudil en dan tudi neoficijalno na Dunaju.

Sporazum med Irči?

Dublin, 19. maja. (Izv.) Včeraj sta se končno sestala Collins in De Valera k dolgi konferenci, ki se je končala, kakor se zdi, za obe strani z ugodnim uspehom.

posrednega akutnega sovraštva, kakor k ureditvi i Baroša, i Reke, i naše trgovine in pomorske plozbe, in zato korak k nadaljnji konsolidaciji naše narodne države.

Svedba pa ne smemo in ne moremo nikdar pozabiti, da pomeni ta važni taktični uspeh le uresničenje rapalskega minimuma, in da moramo z vsemi silami delati in vsi, da ho jugoslovanski Lazar čim prej vстал iz svojega rapalskega groba.

Komunistična revolucija na Bolgarskem?

ALARMANTNE VESTI IZ SOFIJE. — POKOLJI MED KMETI IN DELAVCI. — KRALJ BORIS POBEGNIL IZ SOFIJE.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Iz Bolgarije prihajajo alarmantne vesti. Po poročilih iz Bostilgrada in Caribroda, je bolgarska meja skoraj popolnoma zaprta; vhod v Bolgarijo je dovoljen le v izjemnih slučajih, ven danes ni smel nihče. Železniški promet je omejen, pač pa prevvažajo železnice številne vojaške transporte.

Kolikor se da sklepati iz izjav potnikov, ki so zadnji dospeli iz Sofije in po redkobesednih in nejasnih solijskih poročilih, so izbratnih v celi državi veliki komunistični nemiri. V mnogih krajih so prevzeli že oblast komunistični sovjeti, katerim se je baje pridružil tudi del vojaštva in varnostne straže. Zato je poslala vlada Stambulijskega v boj proti komunistom oborožene kmete, ki so po-

vročili ponekod med delavstvom prave pokolje. Komuniste podpira tudi nacionalistična opozicija proti Stambulijskemu.

Po neki, nočoj iz Sofije prispevi, a že ne potrjeni vesti, je prišlo danes popoldne do krvavih bojev tudi v Sofiji. Vladi se dosedaj še ni posrečilo vzpostaviti miru in zato je kralj Boris pobegnil iz Sofije v Varso. Položaj je skrajno kritičen.

(Priobčujemo ta poročila našega beograjskega poročevalca z vso rezervno. Opozorjamo, da so se že mnogokrat širile vesti o prevratu na Bolgarskem, a so se naknadno izkazale za neresnične. Zato bo treba tudi sedaj počakati na točnejša poročila. Ured.)

Zakonski predlogi o spremembi upravne razdelitve

PREDLOG POSLANCA DROFENIKA O RAZDELITVI SLOVENIJE.

Beograd, 19. maja. (Izv.) «Službene Novine» objavljajo danes dodatek, oz. korekturo k uredbi o razdelitvi države na oblasti. Dodatek izpopolnjuje prvotno uredbu v podrobnostih, ki so prvič izostale. Določa na primer, da spada k sremski oblasti tudi Zemun, kar v prvi uredbi ni izrecno navedeno, dasi je Zemun svobodno avtonomno mesto. Isto velja za mesto Križevci, ki pripade zagrebški oblasti.

Narodni skupščini je bila predložena cela vrsta spreminjvalnih predlogov k uredbi o razdelitvi na oblasti. Ogromna večina predlogov zadeva Srbijo. Nekateri spreminjvalni predlogi temeljijo res na stvarnih argumentih, večina pa jih je vložil iz lokalnih ozirov.

Glede Slovenije je vložil posl. Drofenik (SKS) svoj že napovedani predlog,

naj ostane meja med mariborsko in ljubljansko oblastjo nekdanja meja med Štajersko in Kranjsko z edno izjemo občin Trojane, Motnik in Spitalič, ki naj iz kamniškega političnega okraja pridejo pod mariborsko oblast.

Tudi glede oblasti na Hrvaškem in v Bosni je vloženo par predlogov. Napovedan je tudi predlog o spremembi oblasne razdelitve v Vojvodini.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Poslanec dr. Angelinović je zahteval od demokratskega kluba pooblaščenje, da se mu dovoli vložiti predlog o izpremembi zakona o razdelitvi države na oblasti v Hrvaški in Slavoniji. Po tem predlogu naj bi se na Hrvaškem formalne oblasti: primorska na Sušaku, osješka v Osjeku, podravska in posavska pa s sedežem v Zagrebu.

Odločilna posvetovanja v Beogradu in Iidži

Vprašanje rapalskega sporazuma. — Pašić pristal na Bierovo ponudbo.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Radi depaše našega zunanega ministra dr. Ninčića o posredovalnih predlogih ministrskega predsednika Lloyd Georgea za rešitev spora med italijansko in jugoslovansko vlado glede izvedbe rapalske pogodbe, se je vršila danes dopoldne seja ministrskega sveta. Pašić je bil nujno obveščen o novem položaju. Istočasno je došlo iz Iidže obvestilo, da je Pašić pristal na Bierovo ponudbo.

Sarajevo, 19. maja. (Izv.) Ministra Kumandri in Stanič ostaneta v Iidži še jutri. Pašić je mnenja, da je treba kreditne pogoje Bierove skupine sprejeti, ker druge ponudbe niso realne, deloma niti ne resne. Kumandri bo zato takoj po svojem povratku podpisal pogodbo o posojilu.

Nadalje so razpravljali ministri o Ninčičevem nasvetu, da se sprejme posredovalni predlog Lloyd Georgea. Tozadevna posvetovanja še niso končana, ker mora prejeti g. Pašić še točnejša poročila.

Mejni incidenti

Samovoljnost grških obmejnih straž. Vpad odmetniške čete.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Notranje ministrstvo je prejelo od komande obmejnih čet obvestilo, da so grške obmejne straže na grško-jugoslovanskih mejah v smeri proti Bitolju in Dojranu na več mestih prestavile mejna znamenja za 100 do 200 metrov, na enem mestu celo za 300 metrov v naše ozemlje. Vlada je odredila, da se vložijo pri grških oblastvih odločen protest proti takemu samovoljnemu postopanju.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Iz Bitolja poročajo, da je prišlo iz nevttralne cone med Jugoslavijo in Albanijo na naše ozemlje večje število odmetnikov, ki ogrožajo obmejne vasi. V ogroženo okolico so odšla vojaška in žandarmerijska ojačenja.

POVIŠANJE CARINE ZA LUKSUSNO BLAGO.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Vsled sklepa finančnega odbora, naj se ukine vovozna prepoved za luksusno blago, je finančno ministristvo odredilo vse potrebno, da se v smislu istega sklepa poveča vovozna carina za to blago.

Priprave za kraljev sprejem v Postojni

Trst, 19. maja. (Izv.) «Piccolo» objavlja vsebino manifesta, katerega je nabil po Postojni častni komite za sprejem kralja, ki pride v Postojno obenem s kraljico. V komiteju je tudi več Slovencev, kakor: posl. Lavrenčič, župan Kutin, Pikel, Dovgan, Cernigoj, Dekleva, Krajnc, Paternost, Seber, Šraj, Volk, Lorec i. dr. Manifest pozivlja meščane, naj dostojno proslave kraljev prihod in izraža nado, da bo tudi dobro in zvesto slovensko prebivalstvo lojalno izkazalo kralju in kraljici dolžno čast. «Okrasimo naše hiše in Italijani in Slovenci ključno združeni kakor iz enega grla: živio kralj!», konča manifest.

Splošna stavka v Pragi

Praga, 19. maja. (Izv.) Štirindvajset urne splošne stavke se je danes udeležilo vse delavstvo ter vsi zasebni namensčenci razen bančnih uradnikov, ki pa so na intervencijo stavkajočih pozneje tudi nehali delati. Obhoda po mestu se je udeležilo 30.000 demonstrantov, ki so zborovali na vseh večjih trgih. Gostilne in kavarne so bile vse dan zaprte. Stavka je potekla brez incidentov.

BRZOJAVNA IN TELEFONSKA NAROČILA ZA NAKUP DEVIZ.

Beograd, 19. maja. (Izv.) Finančno ministristvo je izdalo sledeči ukrep: Pooblašcene banke smejo po telegrafskem ali telefonskem nalogu svojih komitentov z dežele vršiti kupovanje deviz samo v tem slučaju, ako imajo popolno zaupanje v svoje komitente, oziroma resničnost njihove navedbe, da imajo dovoljenje dotičnega pristojnega odbora Narodne banke za nakup deviz. To dovoljenje in njegovo številko mora komitent zajedno v svojem telegrafskem ali telefonskem nalogu navesti. Tako nakupljene devize se smejo komitentu izročiti le proti predloženju dotičnega odobrenja. Pooblašcene banke, ki se poslužujejo te olajšave, morajo voditi posebne evidenčne knjige za telefonske in telegrafске naloge za nakupovanje deviz.

HRVATSKI KANDIDAT NA BURŠKEM.

Dunaj, 19. maja. (Izv.) Pri volitvah v Burgenlandu, ki se vrše prihodnji mesec, bo kandidiral kancelar Schober na drugem mestu, bivši generalštabni šef pri vojaški vladi v Beogradu polkovnik Stipetić pa na četrtem mestu in sicer kot kandidat burških Hrvatov.

Domače vesti

*** Priprave za slavnosti v Beogradu.** Kako poročajo iz Beograda, so priprave za slavnosti ob priliki kraljeve poroke tudi v detajlih skoraj končane. Z ozirom na zelo veliko število gostov, ki ob tej priliki prispejo v Beograd, je odbor po možnosti poskrbel za potrebna stanovanja. Da bi ne nagrnulo prerano preveč gostov v prestolnico in da se ne otežijo njihova nastanitev in prehrana, se je obrnil pripravljajni odbor do ministrstva sabračaja s prošnjo, da se povodom slavnosti priredijo posebni vlaki, in sicer na progh Dubrovnik - Beograd, Maribor, oziroma Ljubljana - Beograd in Skoplje - Beograd in nazaj, z tako, da vsi ti vlaki dospejo v Beograd dne 1. junija jutraj. Pravico do polovičnih voznih cen imajo samo one osebe in korporacije, ki se udeležijo slavnosti pri prireditvi umetniških, kulturnih in nacionalnih manifestacij. Odbor se je pobrigal, da reši povoljno tudi vprašanje prehrane. V zalogi bo dovoljna množina mesa in kruha; hoteli, gostilne in kavarne bodo odprte celo noč. Urejen bo udoben promet tudi v okoliških krajih, ker Beograd sam ne bo mogel nastaniti vseh gostov.

*** Avijatik pri kraljevi svatbi.** Iz Beograda nam poročajo: Pri slavnosti ob priliki kraljeve poroke bodo sodelovali tudi naši novosaški avijatikji z 20 aeroplani. Ob času slavnosti bodo krožili nad Beogradom, dočim bodo trije piloti v Bukarešto, odkoder bodo spremljali romunski kraljevski vlak do Beograda. Poveljnik zračne eskadre bo major Petrovič.

*** Odlikovanje «Glasbene Matice».** Kako poročajo iz Beograda, je bil zbor «Glasbene Matice» ob priliki gostovanja v Beogradu odlikovan z redom sv. Save III. razreda. Z redom Belega orla V. razreda sta bila odlikovana predsednik «Matice» dr. Ravnihar in vodja g. Hubad, z redom sv. Save V. razreda pa upravitelj «Matice» g. Mahkota.

*** Praznik sv. Cirila in Metoda — državni praznik.** Višji šolski svet opzarja na državni praznik dne 24. maja kot praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda s pristavkom, da imajo slediti zahvalni službi božji v solah tudi primerni nagovori. Ta dan je pouka prost.

*** Francoski župani v Zagrebu.** Na potu na kongres županov poljskih mest prispe danes v Zagreb več francoskih županov pod vodstvom župana Gillyja. V Zagrebu ostanejo dva dni, nakar odpotujejo v Beograd.

*** Izpraznjene škofovske stolice.** Kako poročajo iz Beograda, je Vatikan polsušno povabil naše poslanstvo na prijateljski sporazum glede imenovanja novega knezoškofa v Mariboru in škofa v Krizevcih, kjer je mesto vakantno, ker je unijski škof dr. Njardi premeščen v Ameriko. «Novi List» doznava, da je za Maribor kandidat obah strank bivši tržaški škof dr. Karlin.

*** Pasivna rezistenca v delavnicah južne železnice v Mariboru.** Ker delavstvo ni privolilo v redno delo, doleer draginjske doklade dejanski ne bodo zvišane, so bile večeraj delavnice zaprte. Pasivna rezistenca torej ni več; pač pa je obrat popolnoma ukinjen. Kako bo končal spor, ne ve še nihče.

*** Naš brzjav in telefon.** V naši kraljevini je bilo leta 1920. 975 brzjavinskih postaj, a dolžina brzjavinskih linij je znašala 20.184 kilometrov. Število odposlanih brzjav je znašalo 6.558.127. Telefonskih postaj je bilo 799, naročnikov pa 15.705, dočim je dolžina telefonskih linij znašala 13.948 kilometrov. Danes so te številke že znatno večje.

*** Velik sanatorij za tuberkulozo.** Ministarstvo za socialne politiko ustanovi v Surdulici v istočni Srbiji sanatorij za tuberkulozo. Doslej so dograjani štirje paviljoni, gradi pa se še veliko poslopje za administrativni odelček. Te dni se razpiše natečaj za nadaljnje paviljone. Troški teh zgradb znašajo približno 80 milijonov dinarjev. To bo največji sanatorij za tuberkulozo na Balkanu ter bo imel prostora za 500 bolnikov.

*** Tuji v Dalmaciji.** Kako poročajo dalmatinski listi, so tuji letos že v tolikem številu nagrnili na to našo rivijero, da so vsi hoteli in privatna stanovanja že popolnoma zasedeni.

*** «Principov dom» v Grabovcu.** Rojstni kraj Gavrila Principa, Grabovo v jugozapadni Bosni, je začel veliko akcijo, da zbira prispevke v svrhu zgradbe «Principovega doma». Z nabiranjem se je pričelo dne 29. aprila, ob četrti obletnici Principove smrti.

*** Himen. Poročila sta se g. Albin Hudnik, uradnik Narodne banke in gospodična Marica Povalejeva v Mariboru.**

*** Smrtna kosa.** V Kranju je umrla vdova šolskega ravnatelja g. Amalija Pezdik, mati finančnega tajnika Ivana, vladnega koncipista Franca in davčnega oficijala Cirila Pezdika. V Ljubljani je umrla tiskarska službenka gđ. Angela Bitenčeva.

*** Poročno darilo ptujskega okraja h kraljevi poroki.** Iz Ptujev nam poročajo: Od 19. do 21. maja od 10. do 18. in od 16. do 18. ure je v «Društvenem domu» v Ptujih razstavljeno poročno darilo, ki ga pokloni ptujski politični okraj Njeg.

Vel. kralju ob priliki njegove poroke. Razstava se vrši na korist protituberkulozne lige v Ptujih, ter je obisk razstave proti članski izkaznici (ki se dobi v društveni blagajni po 5 Din) dovoljen. Otroci in vojski zamorejo obiskati razstavo proti podpornini 2 Din. Z ozirom na sloveljubni namen lige se pričakuje najobilnejši obisk razstave. Poročni dar je res umetniško delo ter dela vso čast okraju.

*** Razpisana službena mesta.** Razpisanih je več mest pisarniških uradnikov, in sicer: po eno mesto višjega pisarniškega oficijala v 9. činovnem razredu pri okrajnih sodiščih v Dolnji Lendavi, Kamniku in Metliki ter po eno mesto pisarniškega uradnika v 11. činovnem razredu pri deželnem sodišču v Ljubljani in pri okrajnem sodišču v Cerknici. Prošnje je do 20. junija vložiti pri predsedniku onega zbornega sodišča, v žigir okolišču je zaproseno mesto. — Oddajo se nadalje naslednja mesta: poduradniško mesto pri okrajnem sodišču v Krškem ter po eno mesto sodnega sluga pri okrajnih sodiščih v Cerknici, Laškem in v Ložu. Prošnje se sprejemajo do 20. junija.

*** Otvoritev plan. koč.** Koča na gori Urški se otvori s 1. junijem 1922. Prekbrbovala se bo z jedili in pijačo. Zanimiva tura, krassen razgled, primerne cene — tedaj vsi pogoji za obilen obisk.

*** Mariborski stanovanjski urad.** Dokler ga niso vodili pristaja sedanje magistratne vešine in dokler je posloval vsaj redno, četudi vsled težkih prilik ni mogel vsaki upravičeni zahtevi ustreči, so bili socialistični in klerikalni in nar.-socialni listi polni ogorčenih napadov in kritik. Odkar imajo pa glavno besedo njihovi lastni somišljeniki in prijatelji, so obmolknili «Slovenec», «Straža», «Naprej» in «Jugoslavija». Medtem vsakdo v Mariboru ve, da so razmere pri tamkajšnjem stanovanjskem uradu baš v zadnjem času postale povsem nevdružne in da je ta urad postal prava šiba božja za vse, ki v Mariboru iščejo stanovanja. Morala se je te dni zgoditi posebna krivica kakemu odličniku klerikalne stranke, da je končno spregovoril o vsej stvari ljubljanski «Slovenec», ki tako-le karakterizira gospodarstvo na mariborskem stanovanjskem uradu: župan Grčar si je vodstvo tega urada osvojil v svojo osebnost in posebno čast. Urad pošlje samo dvakrat na teden. Vsak otrok ve, da se do danes nima nobene statistike, nobene kontrole, da se preživlja slejkoprej od podatkov, ki mu jih donajajo stranke, da jih komedno porablja za stranke, ki si ne iščejo stanovanj, ker jih po milosti župana ali kakega drugega prijatelja itak dobe na razpolago. Da drugi potrebni reveži poginjajo brez človeku spodobnih stanovanj, kaj to briga absolutizem na tem uradu? Ta absolutizem je v 3 dneh vrz na cesto; to ve tudi vlada v Ljubljani. — Lepa slička iz socialnega delovanja pravih ljudskih zastopnikov, kaj ne?

*** Blatenje Jurešičevega spomina.** Projeli smo: Klerikalne hijene ne puste rajnega Jurešiča počivati v miru. Zastovi prijatelji širijo po sosednjih župnijah nesramno laži, s katerimi skušajo oprati zamorca. Tako pripovedujejo, da je cerkljanski župnik vprašal pokojnikovega očeta, ko je ta prišel prosit za pogreb, je-li bil sin pri velikonočni spovedi, nakar da mu je vprašani odgovoril, da pokojnik nikdar ni hotel iti k spovedi. Tudi trojice nesramno laž, da je bila zadnja beseda pokojnikova «porca madona». Vse te nesramnosti ovirajo dejstvo da je umirajoči prejel zakrament sv. poslednjega olja in absolučijo. Po pravem bi se moral prijeti kanonični proces proti župniku, ki je hotel z necerkernim pogrebom ponižati kmetško rodbino Tavčarjeve garde in patrijotično društvo — pa mu ni uspelo.

*** Mejniki za jugoslovansko-avstrijsko mejo.** Kamnosečka tvrška inž. Lenarčič je začela obmejni komisiji odposlilati granite mejnike za razmejitev med Jugoslavijo in Avstrijo na Koroskem. Mejniki so treh vrst: veliki, srednji in mali. Srednji in mali nosijo napis SHS — Oe in zaporedno številko, veliki pa razen tega še: St. Germain 10. sept. 1919. Mejniki so čedno izdelani.

*** Nevročljive poštno pošiljke** se odšlej ne bodo več objavile v «Uradnem listu» za Slovenijo, marveč v poštmem «Službenem listu» in sicer v posebni prilogi. Razglas za mesec marec je že izšel in je pri vsakem poštnem uradu nabit v prostoru za stranke, na kar se običnostvo opozarja.

*** Stanovanje malega državljanca.** Vsi, ki se zanimajo za to aktualno vprašanje, naj nikar ne zamude predavanja g. dr. Zivka Lapajnetna, ki se vrši danes ob osmih zvečer pri «Zlatoroga» v Gospodski ulici.

*** «Mladost» v Mariboru.** Danes ob pol 8. uri zvečer se bo vršil v Mariboru koncert hrv. akad. pev. društva «Mladost» iz Zagreba. Pevci se pripeljejo s popoldanskim osebnim vlakom in odpotujejo ponoči v Celje, kjer bo koncert v nedeljo.

*** Dobra sadna letina v Slov. Goricah.** Iz Slov. Goric nam pišejo: Zaradi dolgotrajnega deževja smo se bali, da bo sadna letina kljub lepemu cvetju slaba. Hvala Bogu, pa cvetje sedaj dobro nastavlja in se obeta bogata letina. Tudi vinogradi dobro uspevajo, le trta je zaradi deževja nekoliko zaostala v rasti.

AKADEMSKO PEVSKO DRUŠTVO «MLADOST» IZ ZAGREBA PRIREDI V PONDELJEK, 22. MAJA OB 8. URI ZVEČER V DVORANI FILHARMONIČNE DRUŽBE KONCERT PRED TURNEJO NA ANGLESEK, VSTOPNICE V PISARNI «GLASBENE MATICE».

*** Podružnici Ciril-Metodove družbe** v Celju sta imeli dne 16. maja svoj redni občni zbor. Moška podružnica je imela 2730. ženska pa 11.490 letnih dohodkov. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika moške podružnice g. profesor Mravljak, za predsednico ženske podružnice pa gospa dr. Dečkova. Na Starem gradu se bo tudi letos žgal Ciril-Metodov kres na predvečer godu naših blagovestnikov v spomin časov našega trpljenja, zatiranja in umiranja.

*** Naša vojna mornarica.** «Uradni list» pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja v večerajšnji številki zakon, s katerim se ureja sprejemanje naših državljanov v vojno mornarico in njih plača.

*** Občni zbor Podp. društva jug. akademikov** v Ljubljani. G. Čampa Lojze, jurist, nam sporoča, da na občnem zboru Podp. društva ni napadel ruskih kolegov kot pritepenec Wranglovo armade, ampak jih je imenoval samo glave Wranglovo armade.

*** Nova telefonska govorilnica.** Pri poštarnem uradu Planina pri Raketu se je dne 12. junija otvorila javna telefonska govorilnica.

*** Požar v Sarajevu.** V Sarajevu je v sredo popoldne izbruhnil velik požar v tovarni pohištva Utazoni & Ventoni. Požar je divjal štiri ure. Škoda je več milijonov kron. Vsed požara je obratovanje tovarne za nedolgo čas ustavljeno.

*** Z Zidanega mosta** nam poročajo: Orožnik takajšnje orožniške postaje g. Kuhar, je odpiral steklenico piva. Udaril je s steklenico po mizi, pri čemer se je steklenica razbila ter ga močno ranila na desni roki. Ranjenec se je moral podati na zdravljenje v celjako bolnico. — Tukaj se še vedno prodajajo razglednice z napisom «Steinbrück» in to v četrtem letu, odkar živimo v lastni državi Jugoslaviji.

*** Gasilni dom v Loki** pri Zidanem mostu. Poročajo nam: V Loki pri Zidanem mostu se položi prihodnja nedeljo, dne 21. maja temeljni kamen za novi Gasilni dom. Za izvršitev te težke naloge gre vse priznanje v prvi vrsti sedanjemu načelniku g. Jenčiču, ki se požrtvovalno trudi, da dobimo kmalu prepotrebni Gasilni dom. Prijatelji požarne brambe so na slavnostni ugodni blabljeni.

*** Z Rečice ob Paki** nam poročajo: Pogreb nenadoma umrlega g. A. Steblovnika, takajšnjega počestnika in gostilničarja, je pokazal, kako priljubljen je bil pokojnik v celi okolici. Ogromno število ljudi je spremlilo skromnega in tihega, a pridnega in poštenega gospodarja k zadnjemu počitku. Pokojni Steblovnik je bil star 73 let in je umrl vsled nesreče. Padel je namreč tako nesrečno z voza, da je par minut po padcu izdihnil.

*** Prehodnice za obmejni promet.** Desetkilometerski promet ob naši severni meji je končno vendar-le urejen. Prehodnice za obmejno prebivalstvo veljajo šest mesecev. Legitimacije morajo imeti dvodinarski kolek.

*** Prodaja ostrig v Trstu prepovedana.** Tržaški mestni urad razglasa: Ker se je pred kratkim zopet ugotovilo več slučajev legarja, katere so povzročile ostrige, se običnostvo in prodajalci omenjenih školjk opozarjajo, da je prodajanje ostrig absolutno prepovedano.

*** Razpuščena društva.** Razpuščena so v Sloveniji društva: «Slovenski strelski krožek Podgolovce» v Ljubljani, «Jezdni in vojni klub» v Ljubljani, tamburška društvo «Proletarec» v Mostah, Kranjska deželna gasilska zveza v Ljubljani ter Napredno politično in gospodarsko društvo v Kostanjevici — ker že več let ne delujejo in nimajo pogojev za pravni obstoj.

*** Junaška delkica.** Na mestnem pokopališču v Nišu so pokopali te dni Dragico Hlivo in Polžarevca. Pred nekaterimi tedni je Dragica na nekem hribu pasla ovce. Kar se priklati iz gozda volk, ki je napadel delkico. Obgrizel jo je močno, vendar se je junaška delkica po strašnem boju ubranila volka in ga zadavila. Ugotovilo pa se je, da je bil volk stekel. Nesrečno Dragico so prepeljali v Pasteurjev zavod v Nišu, kjer je te dni umrla vsled stekline.

*** Grozna rodbinska tragedija** se je odigrala te dni v Belovaru na Hrvaškem. Mirko Abajar se je bil pred vojno oženil z Maruško, hčerko Ljudovita Ragenhoferja. Do početka svetovne vojne je bil zakon srečen. Ko pa je potem Abajar moral na fronto in si je Ragenhofer za verižonjem pridobil lepo premoženje, pozabila je Maruška na svojega moža ter stopila v ljubavno razmerje z nekim mladim človekom. Ko se je Abajar vrnil iz vojne, prosil je svojo ženo, da se vrne zopet k njemu, a ona o tem ni hotela ničesar slišati in je sklenila, da prestopi k islamu in postane žena svojega «prijatelja». V Ragenhoferjevi hiši prirodil so povodom Maruškinoga prestopa k islamu veliko veselico. Abajar ni bil povabljen, a prišel je na veselico tudi on. S sekiro je ubil svojega tasta Ragenhoferja, a nezvesto ženo je vrzel v vodnjak, v katerem je utonila. Abajar se je nato sam prijavil sodišču.

Gospodarsivo

POKRAJINSKA OBRтна RAZSTAVA V CELJU. 12. — 22. avgusta 1922.

Važno za obrtništvo Jugoslavije je, da se te razstave v kar največjem številu udeležijo. Ker je rok za razstavo podaljšan in prostora se na razpolago, naj nikdo ne zamudi te lepe priložnosti. Vsak obrtnik si mora biti v svesti, da bo prišlo na to razstavo že radi tukajšnjih okoliških letovišč mnogo tujcev, ki se bodo zanimali za razstavo. Zastgarano je tudi vsakemu razstavljalcu, da ravno na celjski razstavi naredi najlepšo reklamo za svoj obrat, ako se iste udeležijo. Poleg tega pa je celjska razstava 30letnica obstoja celjskega obrtnega društva, katero ima toliko lepih zaslug za seboj, da gotovo zasluži, da ta prireditelj dobro izpade.

V vseh važnih in aktualnih vprašanjih je pokazalo to društvo povsod pozornost in bilo intenzivno soudeleženo. Tako se to društvo tudi za to razstavo ni ustrašilo velikih izdatkov v nadi, da bo ta za podletništvo tako važna razstava nepristransko podprta od obrtništva, trgovstva in industrije, kakor intelligencije iz vseh krogov. Pričakujemo pa tudi od različnih denarnih zavodov, da bodo priskočili razstavnemu odboru na pomoč. Razstavni prostori se dobijo za tako nizke cene, kakor jih doslej takšne prireditelje še niso imele. Zato pač cene razstavni prostorov ne bodo delale nobenemu obrtniku preglavic.

Pričakovati je, da bo razstava vsestransko dobro uspela in ostala v zgodovini obrtnega razvoja trajno zabeležena. Odbor obrtne razstave pripravila za čas razstave različne zabavne prireditve. Skušal bo vsakega obiskovalca zadovoljiti v vsakem oziru. Storite torej za dober uspeh razstave vsi po možnosti! Nikdo naj ne odlašajo s prijavo in obenem naj svojega znanca opozori na to veliko prireditev, da bo uspeh čim večji. — Ivan Bizjak.

NARODNA BANKA SHS. Stanje dne 8. maja 1922.

Aktive (v milijonih dinarjev): v oklepajih različne napram 30. aprilu): kovinska podloga 370.4 (— 30.6), posojila 924.5 (— 11.2), državni dolgovi 4.418.5 (—), vrednost državnih domen 2.138.3 (—). Skupaj 7.851.9.

Passive: glavnica 15.1 (—), rezervni fond 1.9 (—), bankovci v obtoku 4.846.4 (+ 31.0), razne obveznosti 836.6 (— 65.0), terjatve države za založene domene 2.138.3 (—), saldo raznih računov 13.3 (—). Skupaj 7.851.9.

TRŽNA POROČILA. Živinski sejum v Ljubljani

(dne 17. t. m.) je bil, kar se tiče konj in praščev, dobro obiskan. Prignalo se je: 313 konj, 53 volov, 40 krav, 5 telet, 294 praščikov za rejo. Kupčija s konji slaba, ker so bile cene previsoke. Le nekaj mallega se je prodalo za Italijo. Govce živine malo; cene za prvovrstne vole 45 — 50, II. vrste 35 — 40, stare krave 30 — 35 K za kg žive teže. Praščiki za rejo so bili v kratkem času vsi prodani kljub temu, da so bile cene za 6 — 8 tednov stare 900 — 1200.

Sremski vinski trg. Vinogradi v Fruški gori so precej dobro prezimili. Vsled slabega vremena je pomladno delo zaostalo in bo zato tudi trgatve pozna. Izgledi so srednji, kakovost gotovo ne bo takšna kot v letih 1920. in 1921. Cene so čvrste, ker je večji del vina že razprodan. Bela vina od 10 odst. stanejo 22 — 24 K liter, bela fina (rizling, traminac in ružica) do 12 odst. stanejo 25 — 28 K. Črna vina (burgundec in kaderska) 13. odst. 28 — 30 K, vermut 14 odst. 48 K, vino v steklenicah 0.7 litra rizling in traminac 50 — 58 K, komovica 30 odst. 55 — 58 K.

Stari Bečel, 18. maja. (Zito.) Dovozi slabi, povpraševanje narašča. Pšenica se trži po 1520 — 1530 K, koroza 1100 — 1130 K, oves 1120 — 1140 K. Tendencija priljazna.

Novi Sad, 17. maja. (Produktna borza.) Pšenica baška odnosno sremska (78 kg z 2 odst. primesi), ponudba 380; ječmen baški (63 — 64 kg), ponudba 305; oves baški odnosno sremski, ponudba 290; koroza, ab Novi Sad, zaključena 270; koroza ab ladja Brod, ponudba 282.50; moka št. 0 (baza) ponudba 530; svinjska mast, baška postaja, netto, zaključena 2188. Tendencija nestalna.

— **Dogovor med italijanskimi, avstrijskimi in jugoslovanskimi bankami.** «Neue Freie Presse» prinaša sledečo vest: «Iz Trsta nam poročajo: Rimski list «L'Ufficial» objavlja, da so se zaključila pogajanja, ki so se že več mesecev vršila v Genovi med italijanskimi, avstrijskimi in jugoslovanskimi bankami. Vodil je pogajanja beneški poslanec Sandroni, ki je zaetopal skupino bank iz Lombardije, Benečije in Emilije. Po tem dogovoru si je Italija zagotovila v Jugoslaviji in v Danubi tesno zvezo z jugoslovanskimi in avstrijskimi kreditnimi zavodi. — Koliko je na vesti resnice, nam ta trenutek ni znano.

— **Zamena kronskih novčanic v tretji coni.** Iz Splita poročajo: Glavna komisija za zameno kronskih novčanic je stavila finančnemu ministru predlog, da se v slučaju skorajšnje evakuacije tretje cone novčanic najvišjih serij ne zamenjajo, nego da se brez odškodnine odzamejo lastnikom. Ta predlog je finančno ministarstvo sprejelo, ker je znano,

da tudi italijanske oblasti niso ničesar dale za avstro-ogrsko bankovce najvišjih serij. Glavni komitiji se je potoočilo, da je preko zanesljivih ljudi ugotovila veliko število tihotapev v tretji coni, ki so vtihotapljali dnevno ogromno bankovcev.

— **Notiranje naše valute na tržaški borzi v dinarjih.** Tržaška borza je te dni ukinila notiranje naše valute v kronah in započela z notiranjem le v dinarjih. — **Dobava raznega materiala.** Uprava smodnišnice (barutane) v Kamniku razpisuje na dan 27. maja ob 10. uri dopoldne v svoji pisarni ofertalno licitacijo glede dobave škatelj iz kartona, etiket, lesenih kroglic, leskovih obrobov, trdih drv, bukovih desk, žebeljev, železnih in bronastih kroglic mreže iz medene žice, pločevinastih plomb, bele pločevine, anglešk. kositra, vijakov, preje, sukanca, masil, platna (gradi), vreč iz papirnatga platna, kravine, jermenov, dekstrina, loja, kleja, mila, strešne lepenke, solne kisline, stearinskih sveč, salmijaka, brezovih metelj, vžigalca, strojnega olja, tovornih masti, pohišstva iz riževe slame, šlap iz sukna, svedrov, žag, listov za žage ter nožev za stružne stroje. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Rusko-češkoslovaški trgovinski dogovor.** Iz Prage poročajo: V nekaj dneh se začnejo med Rusijo in češkoslovaško pogajanja o trgovinskem dogovoru. Pravzaprav gre tu še samo za podpis pogodbe, ki je že v glavnem izdelana.

— **Češkoslovaška trgovinska ekspozitura v Palestini.** Češkoslovaško trgovinsko ministarstvo je v svrhu čuvanja in pospeševanja svojih trgovinskih interesov osnovalo v Jafi trgovinsko ekspozituro.

— **Vzorčni sejum v Budimpešti** se bo vršil od 17. do 26. junija. Podrobne informacije o tem semnju je mogoče vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— **Zhožljanje železniškega prometa v Rumuniji.** Iz Bukarešte poročajo, da se železniški promet v Rumuniji stalno zboljšuje. Število vlakov je povečano. Od dne 1. februarja do dne 1. maja 1922 se je uvedlo v promet 14 novih vlakov. Istočasno so povečani tudi dohodki, ki so v januarju znašali 100 milijonov, v marcu 151 milijonov, v aprilu 180 milijonov lejev.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 23.50 — 24, Bukarešt 45 — 48, Milan 357 — 360, London 305 — 309, Newyork ček 68 — 68.50, Pariz 620 — 625, Praga 132 — 133, Curih 1310 — 1325, Dunaj 0.704 — 0.71, Budimpešta 8.65 — 8.90, Varšava 1.75 — 1.90, valute: dolar 67 — 68, češke krone 130, napoleoni 200.

Banka za Primorje 168.

Trg. obrtna banka 62 — 64.

Brodská banka 82.50 — 85.

Hrvatska eskomptna banka 184 — 185.

Jadranska banka 400.

Jugoslovenska banka 109.50 — 110.

Ljub. kreditna banka 230 — 235.

Slavenska banka 120 — 122.50.

Praštrediona 1165 — 1170.

Rečka pučka banka 115 — 117.

Slov. eskomptna banka 170.

Srpska banka 177.50 — 179.

Eksploatacija drva 137.

Goranin 145.

Narodna šumska industrija 131.50 — 132.

Našička industrija drva 117.50 — 120.

Gutman 325 — 335.

Slavonija 128 — 130.

Union 700 — 720.

Beograd, devize: Berlin 23.50, Budimpešta 8.70, Bukarešt 48.50, Rim 360, London 300, Pariz 610, Newyork 67.50 — 68.50, Praga 132.50, Curih 1310 — 1340, Dunaj 0.71.

Dunaj: Zagreb 35.67 — 35.73, Beograd 142.38 — 142.62, Berlin 33.45 — 33.55, Budimpešta 12.35 $\frac{1}{2}$ — 12.45 $\frac{1}{2}$, London 446.75 — 447.25, Milan 513.70 — 514.30, Newyork 9999.94 — 10.006, Pariz 911.50 — 912.50, Praga 191.40 — 191.60, Sofija 74.95 — 75.05, Varšava 2.38 — 2.42, Curih 1918.75 — 1921.25, valute: dolarji 9931.50 — 9943.50, levi 73.74 — 74.55, n. marke 33.70 — 33.80, funti 443.75 — 444.25, lire 509.70 — 510.30, dinarji 142.28 — 142.52, poljske marke 2.38 — 2.42, leji 68.54 — 68.56, švic. franki 1908.75 — 1911.25, čsl. kro. 191.15 — 191.35, madž. kro. 12.42 — 12.47.

Praga, devize: Berlin 17.40 — 17.80, Curih 1002 — 1006, Milan 269.50 — 271.50, Pariz 476 — 478, London 232.62 — 234.62, Newyork 52.10 — 52.70, Beograd 75.05 — 76.05, Sofija 38.85 — 39.68, Varšava 1.18 $\frac{1}{2}$ — 1.38 $\frac{1}{2}$, Budimpešta 6.32 $\frac{1}{2}$ — 6.62 $\frac{1}{2}$, valute: n. marke 17.40 — 17.80, švic. franki 997 — 1001, lire 266.50 — 268.50, francoski franki 473 — 475, funti 231.62 — 232.62, dolarji 51.95 — 52.65, dinarji 75.05 — 76.05, levi 37.06 — 38.40, poljske marke 1.18 $\frac{1}{2}$ — 1.38 $\frac{1}{2}$, madž. kro. 6.32 $\frac{1}{2}$ — 6.62 $\frac{1}{2}$.

Curih: Berlin 1.75, Newyork 5.22, London 23.22, Pariz 47.35, Milan 26.70, Praga 9.97, Budimpešta 0.66, Zagreb 1.87, Varšava 0.13, Dunaj 0.655, avstrij. kro. 0.055, Sofija 3.92.

Berlin: Italija 1523.05 — 1526.95, London 1324.80 — 1328.20, Newyork 296.10 — 296.88, Pariz 2691.60 — 2698.40, Svica 5682.85 — 5697.15, Dunaj 3.03 — 3.07, Praga 572.25 — 573.75, Budimpešta 37 — 37.10, Bukarešt 201, Zagreb 418, Sofija 224.45 — 225.05.

Objave

Sprejemanje novincev v finančno kontrolo. Ker bo obmejno službo, ki jo sedaj vrši granitna trupa, zopet prevzela finančna kontrola, se bo sprejelo v službo večje število pripravnikov, finančne kontrole. Prošnje je vlagati do 15. junija 1922 pri delegaciji ministrstva finanče v Ljubljani. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, ki bo te dni objavljen v "Uradnem listu".

Za Sokola I. se je ob priliki godovanja brata Ivan Zupančiča nabralo 1150 kron. Ob isti priliki je zbralo br. omladje železniških uradnikov 1000 K in darovalo društvu za zgradbo Sokola I. Bratska hvala vsem darovalcem.

Iz Kamnika. Albina Koželj otvori v nedeljo 21. t. m. nanovo preurejeno kavarno in restavracijo v prostorih Čitalnice v Kamniku.

Einsteinova teorija. Društvo "Soča" v Ljubljani opozarja svoje člane in vse prijatelje društva "Soča", da predava danes v soboto dne 20. t. m. ob pol 9. uri zvečer v prostorih hotela Lloyd gošpod prof. dr. Cadež o Einsteinovi teoriji. Po predavanju poje ZJZ. Ker bo predavanje zelo zanimivo in poučno, vabi k obilni udeležbi odbor.

Poštno ravnateljstvo v Ljubljani bo na javni dražbi dne 12. junija t. l. ob 9. uri prodalo skratne spremnice, ki imajo veliko filatelistično vrednost radi prvih

jugoslovanskih znamk. Vmes so znamke od prevrata pa do meseca maja l. 1920, ki predstavljajo celi razvoj znamk, katere je natisnilo takratnje ravnateljstvo. Interesenti so vabljeni, da se udeležijo dražbe.

Mesto Kranj za "Dom kraljice Marije". Meščani mesta Kranj so darovali za Dočji in materinski dom 15.000 K, veleindustrialec g. Vinko Majdič 10.000 K, mestna občina 10.000 K in Članice Kola jugoslovanskih skupaj, podružnica Kranj 10.000 K, skupaj 45.000 K. Čast in slava vršim Kranjčanom in naj bi našli obilo posnetovalcev!

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani. Vsi hišni posestniki ljubljanski in okoliški, naj si bodo člani ali nečlani našega društva, se ponovno opozarjajo, da se zanesljivo udeležijo našega običnega zboru in obenem shoda, ki se vrši to nedeljo ob pol 10. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Pričakujemo, da ne bo nihče izostal, in da pridejo vsi do zadnjega.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo, opozarja, da se vršijo prihodnja javna odpora, da se v sredo dne 24. maja t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma.

Na izrednem običnem zboru P. D. J. A. dne 17. maja 1922. je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Jeršič Mirko, jur.; podpredsednik Zorič Krešimir, theolog; I. tajnik Stanovnik Aleš, jur.; II. tajnik Radšel Franc, med.; blagajnik

Birk France, tehnik; nač. menze Grafenauer Zdravko, tehnik; nač. boln. blagajne Hočvar Mirko, jur.; nač. doma Bednařik Rado, fil. in odbornik brez mandata: Premur Vlado, med.

Mednarodna razstava psov v Ljubljani. Pokrajinska uprava je dovolila na prošnjo Kluba ljubiteljev pičarjev, da smejo na razstavo tudi psi iz onih krajev Slovenije, za katere je odrejen konkurenčni razpis. Lastniki takih psov se morajo izkazati pri pristojnem političnem okrajnem oblastvu s potrdilnico razstavnega vodstva, da so psi prijavljeni k razstavi. Takl psi morajo na razstavo z nagobčnikom.

IZJAVA.

Današnji Slovenec nadaljuje z napadi na moje osebo. Na očitke glede mojega nastopa na občnem zboru P. D. J. A. ne bom tukaj odgovarjal, ker nočem posegati v naprej v posle, katere ima v tej zadevi izvršiti "kompetentni forum", pred katerega stopim s čisto vestjo. Kar se pa tiče podlih očitkov, "da je bil strahopetni Galzigina celo gimnazijo zagrizen Taljan" bo imel nesramni obrekovalec priložnost, da resnico in svoje trditve, katera je zame najhujša razžalitev, tudi dokaže. Izjavljam le, da sem bil že kot 12 letni gimnazijec o priliki atentata na Cuvaja v Zadru radi avstrijskih in vsklivov na Srbijo ter vsled razžaljenja avstrijskega veličanstva odpeljan na policijo in tam zadr-

žan. ravnotako tudi radi mene moja mati, sestra in oče. Tedaj je služboval na policijskem ravnateljstvu v Zadru sedanj ravnatelj policije v Ljubljani g. dr. Guštin. O veliki noči 1914 sem bil vsled spopada z Italijani o priliki prihoda italijanskega nogometnega društva "Calcio di Spalato" v Zader odpeljan na policijo, ker sem se tega spopada udeležil. Ker sem se udeležil parastosa za prof. Škerličem vkljub prepovedi šolskega ravnateljstva, sem dobil vsled policijske ovadbe obenem s sedmimi drugimi dijaki "consilium abendi". Ob prihodu Italijanov v Zader sem bil od italijanske družali napaden, obenem s svojo sestro aretirana in izgnan iz Zadra, mojega rojstnega kraja, z rodbino vred ter se preselil v Split.

To so fakta. Namigovanje na moje italijanstvo radi mojega imena je najmilejše povedano, podlo. Ker mi je na tem, da moje jugoslovensko poštenje ostane čisto, pozivljam vse dalmatinske in druge dijake, da mi dokažejo kar se o meni trdi in izjavljam na svojo čast, da v trenutku, kakor hitro se mi glede moje nacionalne preteklosti kaj nečestnega dokaže, zapustim tokom tih dni Ljubljano in se umaknem popolnoma iz javnega življenja.

Ljubljana, 19. maja.

Vladimir Galzigina.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konzorcij "Jutra".

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Pri žrebanju srečk državne razredne loterije so bile dne 16. maja v potem razredu tretjega kola izžrebane z večjim dobitkom naslednje srečke: št. 8621 z dobitkom 4000 Din, št. 9177 2000 Din, št. 10.026 1000 Din, št. 11.448 1000 Din, št. 12.251 1000 Din, št. 12.436 1000 Din, št. 12.555 1000 Din, št. 12.777 1000 Din, št. 13.573 1000 Din, št. 14.352 4000 Din, št. 14.522 10.000 Din, št. 14.777 1000 Din, št. 14.964 1000 Din, št. 17.951 4000 Din, št. 18.000 1000 Din, št. 19.505 1000 Din, št. 23.928 4000 Din, št. 24.955 2000 Din, št. 26.466 2000 Din, št. 29.752 1000 Din, št. 30.995 2000 Din, št. 34.914 1000 Din, št. 36.750 4000 Din, št. 39.058 1000 Din, št. 42.525 20.000 Din, št. 44.730 2000 Din, št. 46.549 1000 Din, št. 46.680 150.000 D, št. 46.862 1000 Din, št. 47.545 4000 Din, št. 48.379 2000 Din, št. 47.256 2000 Din, št. 56.117 1000 Din, št. 51.258 4000 Din, št. 58.190 1000 Din, št. 58.817 1000 Din, št. 64.974 4000 Din, št. 68.871 4000 Din, št. 70.675 2000 Din, št. 70.043 1000 Din, št. 71.788 2000 Din, št. 74.068 2000 Din, št. 78.147 1000 Din, št. 80.063 2000 Din, št. 80.143 2000 Din, št. 80.993 1000 Din, št. 82.187 4000 Din, št. 82.822 2000 Din, št. 82.982 2000 Din, št. 85.141 2000 Din, št. 86.729 20.000 Din, št. 88.842 2000 Din, št. 90.405 2000 Din, št. 91.664 1000 Din, št. 93.063 1000 Din, št. 95.490 1000 Din in št. 97.011 2000 Din.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 19. maja 1922. Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0-10	Padavine mm
Ljubljana	7.	770.0	13.6	sev. vzh.	dež	14.0
Ljubljana	14.	768.4	21.8	"	več jasno	"
Ljubljana	21.	769.7	17.8	brevetna jug. vzh.	več obl.	"
Zagreb	7.	765.6	23.0	brevetna jug. vzh.	več obl.	"
Beograd	7.	765.9	18.0	brevetna zapad	"	5.0
Dunaj	7.	768.3	14.0	"	"	"
Praga	7.	"	"	"	"	"
Inomost	7.	"	"	"	"	"

V Ljubljani barometer višji, temper. normalna. Sonce vzhaja ob 4:20, zahaja ob 19:38.

Tesarskega polirja

prvovrstno kvalificiranega, izvežbanega v otranju za železo-betonske konstrukcije, sprejme takoj "SLOGRAD", d. d., tehnična pisarna v tovarni Koršič, Spodnja Šiška. 1493

Trgovino

z mešanim ali manufakturnim blagom v Ljubljani ali na deželi ičom, eventualno vstopim kot družabnik v kako dobro idočo podjetje. — Ponudbe pod "Priložnost" na An. zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1470

Velika auto-delavnica in garaža JOSIP JUG

eprejema vsakovrstna popravila od najmanjših do generalnih popravil. Potreba točna, dela z jamčena. 985 Maribor, Tržaška cesta 16.

Sukno

za promodadne in športne obleke v bogati izbiri A. & E. Skabernè, Ljubljana, Mestni trg št. 10. 816

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
— inesiraj v "Jutru"

Mali oglasi

stanejo do 20 besedi 3 Din., vsaki nedeljski 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglaš. doplačevanje, spremembe do 20 besedi 5 Din., vsaki nedeljski 5 besedi 2 Din. — Plača za napre. (lahko tudi v znakih.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priložna znanke za odgovor.

Stanovanja

obstoječe iz dveh sob s pritoklinami, v sredini mesta, se takoj zamenja z enakim ali večjim v katerikoli delu mesta ali na periferiji. Blagohotne ponudbe pod "Stanovanja" na upravnistvo "Jutra". 1495

Službe

Šofer-mehanik 1492 z dobrimi izpričevali išče mesta. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe pod "A. L. 20" na upravo "Jutra".

Gospodstvo

z dobro ljudskošolsko izobrazbo ter trgovinskim tečajem, ki ima veselje do poštnih služb, sprejme kot poštno pomočnico poštni in brzojavni urad Ivanjkovec.

Akvisiterja,

sposobnega, ki se spozna na tukajšnjem trgu, išče znamenita italijanska trdnaka proti platu in proviziji. Ponudbe nasloviti: Trst. Casella postale 573. 1499

Prodaja

Velika železna peč iz močne pločevine, teža 300 kilogramov, za dugo in druge vrste dele lesa sušiti (sušilnica), pripravna za večjega obrtnika i. t. d., je napro. aj. Natančnejša pojasnila daje trg. Franc Vinkšelj v Gradcu, Belokrajina. 1500

Morska trava

za madrace v vsaki množini se dobi najceneje pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Motocikel

znamke F. U., 4 cyl. 4 K. s. se prod. F. Smol, Glince 6.

Neprepitane

Vila v zimskih toplicah v najlepši solninski legi, se prod. Kupcu je takoj cela vila na razpolago. Vprašanja pod "Ugodnost" na upravo "Jutra". 1486

Razno

Išče se kompanjon za mešano trgovino v prometnem trgu na deželi, kjer je pripravljena hiša najlažje za trgovino, ali se pa odda cela hiša v najem. Kje in pogoje pové Leskovšek v Košjem. 1497

Kdo posodi

1500 na račun na bukova drva in oglja 50 tisoč kron? Pismene ponudbe blagovolijo se vpsolati na upravo "Jutra" do 1. junija t. l. pod "M. F. 86".

Pripravne stavbne parcele

za tovarniško podjetje, tik državnega kolodvora, se prodajo. Več se poizve: Poštni predal št. 3, Ljubljana. 1494

Kupim orehove podboje (stebre)

na cele vagone od 40 milimeterske debeline in dvametrske dolžine naprej proti takojšnjemu plačilu. Najkrajnejše ponudbe cen franko vagon pod "E. W." na upravo "Jutra". 1506

Razpis gradbe.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje gradbo nove štirinadstropne stanovanjske hiše v Ljubljani, Dalmatinova ulica.

Načrti, popis zgradbe s proračunanimi merami in stavbeni pogoji so na vpogled pri tajnistvu hranilnice (Prešernova ulica 3) vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Skupno ponudbo za vsa dela je vložiti do vstetega 27. t. m., 12. ure opoldan.

Hranilnica pri oddaji gradbe ni vezana na najnižjo ponudbo.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Kloneči od neizmerne tuge, sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in poznancom, da je Višji pozval k sebi v četrtek ob polosemajsti uri najdobrejši in najplemenitejši ženo, našo zlato mamico, našo ljubo taščo, našo drago babico, našo dobro sestro, šolskega ravnatelja vdovo, gospo

Amalijo Pezdicevo roj. Golobovo.

Pozval jo je k sebi po dolgem in težkem trpljenju, prenašanem z vzorno potrpežljivostjo, in mirno in vdano ter pripravljena na pot se je odzvala Njegovemu klicu.

Kar je ostalo od nje zemeljskega, se izroči zemlji v soboto dne 20. majnika 1922. Izprevod prične ob sedemnajsti uri v Kranju, Kokriško predmestje, pred hišo št. 42.

Priporočamo je spominjanju, kakor si ga je želela.

Svete maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.

Posebna obvestila se ne izdajo.

V Kranju, dne 18. majnika 1922.

Ivan, finančni tajnik; Fran, vladni koncipist; Ciril, davčni oficijal. — Angela in Jerica, sinabi. — Marija Razingerjeva, Tončka Grajsarjeva, Fani Svetičeva, sestre. — Josip Golob, brat. — Vnuki.

Priporočajte „Jutro“!

EKSPORTI EKSPORTI

Veletrgovina haloških vin Vinko Stoklas

Sv. Andraž v Halozah, želez. postaja Ptuj

priporoča svojo bogato zalogo namiznega, kakor sortiranega vina, iz haloških in ljutomerskih vin, posebno pa garantirano pristna mašna vina. Solidna dobava po ugodnih cenah. V sredini vinogradov. Cene brezkonkurenčne. 1458

UMETNI LED

Mesnega oddelka „Gospodarske zveze“ v Ljubljani

v ploščah po 11 kg.

Dnevna produkcija 2000 kg.

Plošča ledu Din 13'.

Večjim naročnikom dostavljamo led vsako jutro na dom. 1436

Transjugo d. d. Dobavlja

ZAGREB, Mažuraničev trg 3
Telefon broj 27-60
Brzjavni: Transjugo

najteftinije

traverze, železo, eksere (čavle), vapno, cement, gips, trstiku, drot, daske i sav gradjevni materijal 1944

Filijala: Beograd, Reljina ul. 2.
Ispostave: Osijek, Široka ulica 8,
Subotica kod Pinković
i drug i Skoplje